

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

Ostenditur actum Attritionis esse bonum, & vtilem. Refutatur duplex
doctrina, Lutheri scilicet & cujusdam Neoterici de Attritione conceptâ ex
spe gloriae, aut timore inferni &c. Et Lutherus quidem ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

TRACTATVS XIII.

DE CONTRITIONIS IMPERFECTÆ

SEV ATTRITIONIS NATVRA.

Inclinaui cor meum ad faciendas justifications
in æternum , propter retributionem. Psal. 118.
v. 112. Confige timore tuo carnes meas à ju-
diciis enim tuis timui. Psal. 118. v. 120.

Ostenditur actum Attritionis esse bonum & utilem. Refuta-
tur duplex doctrina ; Lutheri scilicet , & Doctoris cuius-
dam Neoterici , de Attritione conceptâ ex Sp̄e Gloriæ , aut
timore Inferni. Et Lutherus quidem Attritionem hanc
docuit esse actum malum & damnabilem ; Neotericus verò,
quod licet bonus sit , non possit tamen ab ulla bene ex-
erceri. Vterque perperam.

PRO O E M I V M.

MAgis animorum motibus , per hosce annos , in
controversiam deducta est constantissima Eccle-
siæ de Attritione doctrina , quâ tanquam indubi-
tatum statuitur , Attritionem , seu , vt Tridenti-
num loquitur , Contritionem imperfectam , que At-
trito dicitur , quoniam vel ex turpitudinis peccati
consideratione , vel ex gehenne , & penarum metu communiter con-
cipitur , si voluntatem peccandi excludat cum Sp̄e venie donum
Dei esse , & Spiritus Sancti impulsum . Et quamvis sine Sacra-
mento Penitentia , per se ad justificationem perducere peccatorem ne-
queat ,

queat, tamen eum, ad gratiam Dei in Sacramento Pœnitentie impetrandam, disponere. Magnis inquam tumultibus, vltimis hisce annis, non tantum scholæ perstrepue, sed & concionantiam pulpita sunt repleta, dum sententiam illam & praxim communem Ecclesiæ, non tantum vocant in dubium, sed & prescribunt penitus: inutilem omnino afferunt ad gratiam, etiam cum Sacramento promerendam; plebem eiusmodi falsimoniis prorsus decipi, Sacraenta profanari, neque Pœnitentiam recte administrari: denique ad Charitatem reducenda esse omnia virtutum exercitia, legitimæ virtutes ut sint. Audio quidem istos Charitatis perfectissimæ patronos. Sed non satis id percipio, Charitatis tam studiosi cum sint, non omnia ab iis etiam ex Charitatis præscripto agi. Certe Paulina, id est Christiana Charitas,

*Mukia con-
suetudinibus regris
de Attritione sen-
tientes im-
petuntur:*

*1. Cor. 13. benigna est, non emulatur, non agit perperam, non est ambitiosa,
v. 4. & non querit que sua sunt, non cogitat malum, non gaudet super
sq. iniquitate, congaudet autem veritati. Hæc autem quo pacto con-
uitis & calumniis aptari possint, quibus ipsis contrarios, id est
orthodoxè sentientes impetunt, publicèque, & priuatim etiam,
femellarum inter greges proscindunt & dilacerant, ego sanè ha-
stenus non capio. Omnia quidem dissimulari possent, & cum
charitate que omnia suffert, æquo animo sustineri: illud tamen
tolerandum non est, populum hisce clamoribus decipi, verita-
temque clarissimam obduci tenebris. Quid, quod ed impu-
dentiae deuenerit nuper nescio quis anonymous, qui libello clan-
culum euulgato & in Flandriæ Concilio meritissime proscripto;
sententiam Ecclesiæ tam constantem ausus est Impietatis accer-
fere, eamque *Impiam* proclamare, vt pote vti ait, que ex vanæ
Philosophie deducitur sit principiis, tam contra Deum impiis, quam
animarum saluti pernicioſis. Atrox imprimis vila est hæc Cen-
fura, & Ecclesiasticæ praxi, ac Sacro-sancto Concilio Tridentino
admodum injuria. Itaque ut Attritioni detrahatur inuidia, om-
nibusque constet, non nisi fictos ementitosque fucos esse quos
illi obiiciunt, vt populo imponant & in transuersa agant incau-
tum; operæ pretium me facturum existimo, si falsis rationibus
quas passim obtrudunt, laruum detraxero; & quæ Attritionis sub-
stantiam atque effecta concernunt, liquidò proponam. Et hoc
quidem Tractatu contra Lutherum agendum est primò, qui Attritionem omnino condemnat ut malam, ac prouinde è virtutum*

*dubitatum
an ex chas-
ritate Chris-
tiana.*

Cce 3. numero

numero proscribendam esse statuit. Lenius sed non verius agit Neotericus, dum, quamvis non malum esse fateatur, tamen à nemine docet posse bene exerceri, & sic gratia consequenda censet mutem. Utrumque discutiemus modò; cætera quæ Attractionis effecta spectant, sequenti Tractatu prosecuturi.

§. I.

Proponitur controværsia momentum & status.

Omittenda
non est hec
materia,
quia sum-
mi est mo-
menti. **N**eminem arbitror mihi versurum vitio, aut laturum incommodè, si hæc quæ bonum Europæ tractum, non sine variâ animorum inclinatione pro partium studio peruagata est controværsia, à me tractanda sumatur in manus. Magni sanè momenti est, & non negligenda res. Et cùm virtutem efficaciamque tangat Sacramenti, à Christo instituti ad reconciliationem cum Deo ineundam, ad sedandos animi tumultus, ad pacem Conscientiæ reducendam; esset profectò dura veritatis Christianæ studio, pacisque cum Deo ineunda cupidio imposta conditio, si veritatem edoce i prohiberetur; aut ea illi proponi non possent quæ eum in veteri Sacramentorum usu stabiliant, pacemque reddant, per noua & commentitia dogmata fortasse perculso; quasi si haec tenus (ut volunt hi neoterici veteris Ecclesiasticæ disciplinæ, si placet, assertores) à vero Sacramenti Penitentia cultu turpissimè disciuisset. Patiantur itaque illi, qui turbandi omnia licentiam sibi assumpserunt, me quid sit de re, quid veritas ferat Catholica, sine conuictis, ut suus detur veritati locus, & rem ut res est, placide proponere. Et id quidem eò agetur à melibentius, quodd summi planè ponderis rem hanc afferat Janssenius. Dicit enim, & non abs re, *Non esse disceptationem de landa caprinal, aut de exigua re, sed pertinere ad ipsa Christianæ discipline principia.* Ita est, ita sentio. Nemo igitur Catholicus id æxtrè ferre poterit, qui verè & non nomine tenus est Catholicus, Christianæ disciplinæ principia & fundamenta ab homine orthodoxo propugnari, dum aut luxantur aut conuelluntur. Quis id agit inquis? Claram respondeo. A Luthero conuelluntur aperto marte, impetuntur ariete: sed testè & quasi per cuniculos suffodiuntur

Lands. 10. 3.
1. S. c. 33.

